

ग्राम विकास व पंचायत राज विभागामार्फत देण्यात येणाऱ्या कंत्राटी कामाचा व कामगार नुकसान भरपाईचा विमा स्थानिक व तत्पर सेवा मिळण्याच्या हेतूने राष्ट्रीयकृत विमा कंपनीकडे उतरविण्यास विशेष बाब म्हणून मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक: ग्राविमा-२०२५/प्र.क्र.१३४/बांधकाम-२

बांधकाम भवन, ५ वा मजला, फोर्ट, मुंबई.

दिनांक: २४ जुलै, २०२५.

वाचा:-

- १) वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र.एआयएफ/२१८३/सीआर-१७४/८३/एडीएम-५, दि.१६.०१.१९८४.
- २) वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र.विमासं-१०९८/प्र.क्र.२८/९८/शासनहमी, दि.१९.०८.१९९८.
- ३) वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र.विमासं-१०९८/प्र.क्र.०२/विमा प्रशासन, दि.०५.०५.२०२२.
- ४) वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०१८/प्र.क्र.४७/विमा प्रशासन, दि.१३.०७.२०२२.

प्रस्तावना:-

ग्राम विकास व पंचायत राज विभागांतर्गत विविध विकास कामे जसे की रस्ते, नाली, इमारत बांधकाम, पूल इतर अनुषंगिक कामे केली जातात. सदरची कंत्राटी कामे ही संपूर्ण राज्यभर विखुरलेली असून वेगवेगळ्या जिल्हा स्तरावरून कार्यादेश निर्गमित केले जातात. सदरच्या कंत्राटी कामांचा विमा शासनाच्या नियमानुसार विमा संचालनालयाकडून उतरविणे बंधनकारक आहे. सदर कामे राज्यातील सर्व भागातून (दुर्गम व अतिदुर्गम) भागात करण्यात येतात. परंतु, विमा संचालनालयाचे कार्यालय केवळ मुंबई व नागपूर येथेच आहे. त्यामुळे मुंबई विभाग तसेच नागपूर विभाग वगळता इतर भागातून कंत्राटदारांना विमा काढणे गैरसोयीचे होते, तसेच यामध्ये कालापव्यय होतो. याबाबत कंत्राटदारांनी स्थानिक व तत्पर सेवा मिळण्याच्या हेतूने महसूल विभागनिहाय राष्ट्रीयकृत विमा कंपनीकडे विशेष बाब म्हणून विमा उतरविण्यास परवानगी देण्याची विनंती संचालक, विमा संचालनालय, मुंबई यांना केली होती. त्यानुषंगाने संचालक, विमा संचालनालय, मुंबई यांनी ग्रामविकास व पंचायतराज विभागामार्फत देण्यात येणाऱ्या विविध कंत्राटी कामांचा व कामगारांच्या नुकसान भरपाईचा विमा सहविमा पध्दतीने अटी व शर्तीच्या अधिन राहून एक विशेष बाब म्हणून विमा उतरविण्यास मान्यता दिली आहे.

शासन परिपत्रक:-

मे.नॅशनल इन्शुरन्स कं.लि. या राष्ट्रीयकृत विमा कंपनीच्या अधिपत्याखालील महसूल विभाग निहाय खालील नमूद केलेल्या स्थानिक विमा कंपनी कार्यालयांना ग्रामविकास व पंचायतराज विभागामार्फत देण्यात येणाऱ्या विविध कंत्राटी कामांचा व कामगारांच्या नुकसान भरपाईचा विमा सहविमा पध्दतीने (विमा संचालनालय @४०% व विमा कंपनी @६०%), सहविमा विषयक अटी व शर्तीच्या अधीन राहून एक विशेष बाब म्हणून दोन वर्षाकरीता (सन २०२५-२६ व सन २०२६-२७) विमा उतरविण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सहविमा सेवा प्रदाता कंपनीचे नाव व पत्ता खालीलप्रमाणे आहे.

महसूल विभाग	सहविमा सेवा प्रदाता कंपनीचे नाव व पत्ता
मुंबई	नॅशनल इन्शुरन्स कं.लि. मुंबई कार्यालय- १५(२६०७००), एन.टी.सी हाऊस, तळ मजला, एन मोरारजी मार्ग, बेलार्ड इस्टेट, मुंबई-४००००१.
पुणे	नॅशनल इन्शुरन्स कं.लि. पुणे कार्यालय (७१००००), जय टॉवर, सर्व्हे नं.१५४/४/२, काळभोर नगर, पुणे-मुंबई मार्ग, चिंचवड, पुणे-४११०१९.
नागपूर	नॅशनल इन्शुरन्स कं.लि. नागपूर कार्यालय-२, (२८११००), पॉल कमर्शियल कॉम्प्लेक्स, अजनी चौक, वर्धा रोड, नागपूर-४४००१५.
अमरावती	नॅशनल इन्शुरन्स कं.लि. अमरावती कार्यालय (२८०५००), गोपाल प्लाझा, देवरणकर नगर, बडनेरा मार्ग, अमरावती-४४४६०५.
नाशिक	नॅशनल इन्शुरन्स कं.लि. नाशिक कार्यालय-१ (२७०७००), ५ वा मजला, उद्योग भवन, आयटीआय सिग्नल जवळ, त्र्यंबक रोड, नाशिक-४२२००७.
छत्रपती संभाजीनगर	नॅशनल इन्शुरन्स कं.लि. छ.संभाजीनगर कार्यालय-१ (२७०६००), हजारी चेंबर्स, स्टेशन रोड, छत्रपती संभाजीनगर-४३१००५.

३. सहविमा विषयक अटी व शर्ती खालीलप्रमाणे :-

१. विमा कंपनीकडून देण्यात येणाऱ्या प्रत्येक विमापत्रांमध्ये विमा संचालनालयाचा ४०% व विमा कंपनीचा ६०% सहविमा सहभाग दर्शविणे बंधनकारक राहिल. एखाद्या विमापत्रावर विमा संचालनालयाचा सहविमा सहभाग दर्शविलेला नसल्यास अशी विमापत्रे ग्राह्य धरण्यात येऊ नयेत. अशा विमापत्रांची पृष्ठांकने (Endorsements) निर्गमित करून संबंधीत विमा कंपनीला द्यावेत व त्या पत्राची एक प्रत विमा संचालक, विमा संचालनालय, मुंबई यांना देण्यात यावी.

२. विमा कंपनीकडे विमा हफ्ता रक्कम जमा केल्यानंतर विमा संचालनालयाचा ४०% सहविमा सहभाग तीन महिन्यांच्या कालमर्यादेत सर्व विमापत्रांच्या तपशीलासह व तिमाही लेख्यांसह विमा संचालनालयाकडे जमा करणे बंधनकारक आहे.

३. एखाद्या सहविमापत्राखाली विमादावा उदभवल्यास त्याची माहिती तात्काळ विमा कंपनीस व विमा संचालनालयास कळविण्यात यावी.

४. एखाद्या उद्धवलेल्या विमादाव्याची अंदाजीत रक्कम रु.१०,००,०००/- पेक्षा जास्त असल्यास अशा विमादाव्याचे सर्वेक्षण करण्यासाठी शासकीय विमा निधीच्या अनुमतीने सर्वेक्षकाची नेमणूक करणे विमा कंपनीस बंधनकारक राहिल.

५. तथापि, कंत्राटदारांनी वरील अटी व शर्तीचे अनुपालन न करता विमापत्रे घेतल्यास व त्यामुळे शासकीय महसूलाचे नुकसान होऊन त्यासंबंधात संदर्भ क्र. ३ व ४ अन्वये लेखा आक्षेप आल्यास/आपणास आर्थिक नुकसान सोसावे लागल्यास त्याची सर्वस्वी जबाबदारी प्रकर्ता या नात्याने कंत्राटी निविदा/कार्यादेश निर्गमित करणाऱ्या कार्यालयाची असेल याची कृपया नोंद घ्यावी.

६. सदर सहविमा व्यवस्था केवळ ग्राम विकास व पंचायत राज विभागाच्या अखत्यारीतील कंत्राटी कामांनाच लागू राहिल व याची मुदत दोन वर्षासाठी (२०२५-२६ व २६-२७) राहिल याची कृपया नोंद घ्यावी.

यापुढे कंत्राटी कामाची व त्यासोबतच त्या कंत्राटी कामावर नियुक्त कामगारांच्या कामगार नुकसान भरपाईची सहविमापत्रे वरील अटी शर्तीस अनुसरून उतरविलेली असल्यास ग्राह्य धरण्यात यावी. जर कंत्राटदाराने विमा उतरविण्यास टाळाटाळ केल्यास, शासन निर्णय दि.१३.०७.२०२२ अन्वये कार्यवाही करून संबंधित विभागाने दंडाची रक्कम कंत्राटदाराच्या चालू देयकातून वळती करून “विमा संचालक, विमा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई” या नावे धनाकर्षणे / धनादेशाद्वारे पाठविण्यात यावी.

४. ग्राम विकास व पंचायत राज विभागाच्या अधिनस्त निर्गमित होणाऱ्या सर्व कंत्राटी कामांच्या कार्यादेशात/निविदेत उपरोक्त महसूल विभागनिहाय प्राधिकृत सहविमाकार विमा कार्यालयांची नावे नमूद करण्यात यावी. तसेच त्याची एक प्रत विमा संचालनालय कार्यालयास पाठविण्यात यावी.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०२५०७२४१०५०५६७३२० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्रशांत पाटील)
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

१. मा.मुख्यमंत्री, यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

२. मा.उप मुख्यमंत्री, नगरविकास, यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा.उप मुख्यमंत्री, वित्त, यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधान परिषद/विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, मुंबई.
५. मा. मंत्री, ग्रामविकास विभाग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
६. मा. राज्यमंत्री, ग्रामविकास विभाग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
७. प्रधान सचिव, ग्रामविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
८. सचिव (मु.मं.ग्रा.स.यो.), ग्रामविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर
१०. महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर.
११. संचालक, विमा संचालनालय, मुंबई.
१२. मुख्य अभियंता, प्रधानमंत्री ग्रामसडक योजना, महाराष्ट्र ग्रामीण रस्ते विकास संस्था, पुणे.
१३. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व).
१४. अधीक्षक अभियंता, प्रधानमंत्री ग्रामसडक योजना, महाराष्ट्र ग्रामीण रस्ते विकास संस्था (सर्व विभाग).
१५. उप सचिव (विमा प्रशासन), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१६. अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व).
१७. कार्यकारी अभियंता, प्रधानमंत्री ग्रामसडक योजना, महाराष्ट्र ग्रामीण विकास संस्था (सर्व).
१८. कार्यकारी अभियंता (बांधकाम), जिल्हा परिषद (सर्व).
१९. जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व).
२०. निवडनस्ती बांधकाम-२.